

6. Sınıf TÜRKÇE SORU BANKASI

Mesut
BAYAR

Duygu
AKKAYA SALMAN

 bizturkceogretmeniyiz

 duyguluturkce

PARAF YAYINLARI

Hedefine Paraf At

METİN YAPISI

1. Ökkeş, öyle bir sevinçle koştu ki neredeyse topukları sırtına degecekti. Uçuyordu âdeta. Bir solukta tarlaya vardı. İşte dut ağacı... Onu şehre, lunaparka götürecektir para şu taşın altında duruyordu. Ne kadar akıllı davranmıştı da parasını diğer çocuklar gibi şekere, boncuğa vermemiş; bu taşın altında biriktirmişti. Şimdi o da şehre gidecek, lunaparkı görecektir, geldiğinde tüm arkadaşlarına anlatacaktı.

Bu metin ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgi vermek için yazılmıştır.
B) Öyküleyici bir metinden alınmıştır.
C) Mekân ve karakterlere yer verilmiştir.
D) Olay örgüsü vardır.

2. Antik Mısır'da Firavunlar, kendilerini tanrı olarak görürlerdi ve öldükten sonraki yaşama inanırlardı. Bu yüzden, bedenlerini korumak için mumyalama yaparlardı. Piramitler gibi devasa anıt mezarlar inşa ettirirlerdi.

Aşağıdakilerden hangisi bu metnin özelliklerinden biri değildir?

- A) Gerçek ve doğru bilgi vermeyi amaçlar.
B) Olay örgüsü yoktur.
C) Anlatım tekniklerinden yararlanır.
D) Amaç okuyucuyu güldürmek ve eğlendirmektir.

3. **Aşağıdakilerden hangisi bilgilendirici metne örnek gösterilemez?**

- A) Batman ve yöresinde geleneksel el sanatlarının başında dokumacılık gelmektedir. 70 yıldır Hasankeyf'teki bu dokuma işi 300'den fazla tazgâhta dokunuyor.
B) Müzik, evrensel bir dildir ve dünyanın her yerinde farklı kültürlerde kendine yer bulur. Klasik Batı müziği, karmaşık orkestra eserleriyle bilinirken Afrika kabilelerinin ritmik davulları insan ruhuna farklı şekillerde dokunur.
C) İnsanlık tarihi, sürekli bir keşif ve icat sürecidir. Tekerleğin icadı, ulaşımı kökten değiştirirken matbaanın icadı bilginin hızla yayılmasını sağlamıştır.
D) Kasabanın en yaşlı kadını, pencereden dışarı baktı. Gözleri, denizin sonsuz maviliğinde asılı kalmıştı. Çocukluğundan beri aynı evin, aynı penceresinin önünde otururdu.

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi öyküleyici bir metinden alınmıştır?**

- A) Mikroalgler, denizlerde ya da tatlı sularda yaşayan ve fotosentez yaparak oksijen üreten tek hücreli canlılardır.
B) UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Çatalhöyük, dünyada yerleşik yaşama geçilen ilk yerlerden biri olarak kabul edilir.
C) Satrançta ve seksekte bu sınıfın en iyisi benim, dedi Ayşegül.
D) Pillerde hem sağlığa hem de çevreye zarar verebilen bazı kimyasal maddeler bulunur.

Metin Yapısı

1. Öyküleyici (Hikâye Edici) Metinler

Bir olayın kişi, yer ve zaman belirtilerek ve bir plan dahilinde okuyucunun ya da dinleyicinin zihninde canlandırılacak şekilde anlatıldığı metinler öyküleyici metinlerdir. **Masal, öykü, fabl** vb. yazılar öyküleyici metinlerdir.

- Karanlık çökmüştü şehre. Hava, kasvetli bir sisle kaplıydı ve uzaklardan gelen baykuş sesleri, içimi ürperiyordu. Bana verilen adrese ulaştığımda yıkık dökük bir evin önünde buldum kendimi. Evin demir kapısı gıcırdayarak açıldı. İçeri adım attığımda ayaklarımın altından yükselen soğuk, rutubetli hava tüylerimi diken diken etti.

2. Bilgilendirici Metinler

Bir konuda bilgi veren metinler bilgilendirici metinlerdir. **Haber yazısı, makale, deneme** vb. bilgilendirici metinlerdir.

- Dünyamızın en büyük okyanusu olan Pasifik Okyanusu, tüm kıtaların toplam yüz ölçümünden bile daha geniştir. İçinde bilinen en derin nokta olan Mariana Çukuru'nu barındırır ki buraya Everest Dağı bile rahatlıkla sığabilir. Atmosferimiz ise gezegenimizi saran görünmez bir kalkan gibidir; zararlı güneş ışınlarını süzer ve dünyadaki sıcaklığı yaşanabilir seviyelerde tutar.

3. Şiir Bilgisi

Zengin sembollerle, ritimli sözlerle, ahenk unsurlarıyla (kafiye, ölçü vb.) ortaya çıkan ve kendi başına bir bütün olan edebî anlatım biçimine **şiir** denir. Her şiirin ifade ettiği bir ana duygu, tema vardır.

Şiirin satırlarından her birine dize (mısra) denir.

- ▶ Yüreğimde gül memleket
Canımda bülbül memleket
Sesler gelir dertli yanık
Âlem uyur, ben uyanık

Şiirin dört mısradan oluşan her bir bölümüne kıta denir.

- ▶ Ateş yakar, deniz boğar
İnsan kalmak zor yüreğim
Şaşkın akıl dağa çıkar
İnsan kalmak zor yüreğim

Şiirin her dizesindeki hece sayısının birbirine eşit olmasına **hece ölçüsü** denir.

- ▶ Sürüldüm toprak gibi
Savruldum yaprak gibi
Bir deli ırmak gibi
Coştum, sevdana geldim

Yukarıdaki şiir, yedili hece ölçüsüyle yazılmıştır.

Şiirde dize sonlarında ses benzerliklerine yer verilebilir.

- ▶ Başın olsa da yüksek
Gözün enginde gerek
Kibirle yürüyerek
Yolu incitme gönül

4. Mizahi Anlatım

Güldürme ögesinin ön planda tutulduğu metinlerde kullanılan anlatım türüne **mizahi anlatım** denir. Mizahi anlatımda amaç okuyucuyu düşündürmek ve eğlendirmektir.

5. Aşağıdaki şiirlerden hangisinin sonunda ses benzerliği yoktur?

- A) Halil İbrahimce aç yüreğini
Yunus ol, cömertçe saç yüreğini
- B) Dağ başında elvan çiçek gezerken
Şehre inip yürek yürek gezerken
- C) Şikâyetin nedir, divane gönül
Sen sevda çekmeyi kolay mı sandın
- D) Dillerden düşmesin hasılı kelim
Sevgiye, dostluğa, güzele selam

**6. Güzeldir binalar, kesmedir taşı
Eski konakların bilinmez yaşı
Tarihi yaşatır her sokak başı
Şafağı maziyle söker Mardin'in**

Derik'in üç yanda sıralı dağı
Üzümü, zeytini, bahçesi, bağı
Halkının ovada geçiyor çağı
Çiftçisi tarlayı eker Mardin'in

Bu şiir ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dizelerdeki hece sayısı eşittir.
- B) Yazarına ozan (şair) denir.
- C) Dize sonlarında ses benzerlikleri vardır.
- D) Teması "Mardin'e duyulan özlem"dir.

7. Günün birinde Nasrettin Hoca'nın da içinde bulunduğu toplulukta sohbet edilirken orada bulunanlardan biri Hoca'yı imtihan edencesine bir soru sorar: — Hoca'm, denizlerin suyu niçin tuzludur?

Hoca, cevap verir:

— Aa, bunu bilmeyecek ne var! Balıklar kokmasın diye.

Bu metin ile ilgili,

- I. Mizahi anlatıma başvurulmuştur.
- II. Bilgi vermek için kaleme alınmıştır.
- III. Zengin sembollerle, ritimli sözlerle yazılmıştır.
- IV. Öyküleyici anlatımdan yararlanılmamıştır.

yargılarından hangisi söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV

**8. Kalbimize kor ateşler
Bastığımız dost içindir
Her cefaya boyun büküp
Sustuğumuz dost içindir**

Açsın diye vefa gülü
Sevdik, en dikenli yolu
Dört bir yana deli dolu
Estiğimiz dost içindir

Bu şiirin teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ayrılık acısı
- B) Dosta bağlılık
- C) Geçmişe özlem
- D) Umutsuzluk

CEVAP ANAHTARI

5. ÜNİTE

PARÇADA ANLAM

Metin Yapısı

Test - 13

1-A

2-D

3-D

4-C

5-C

6-D

7-A

8-B

Mesut
BAYAR

Duygu

AKKAYA SALMAN

Hedefine Paraf At